

लंडन आय

संध्याकाळची वेळ. लंडन मधल्या वॉटर्लू ट्यूब स्टेशनच्या बाहेर येऊन एक तरुण त्याच्या मैत्रीणीबरोबर टेम्स नदीच्या दिशेने चालत येत होता. आपला मित्र आपल्याला कुठे घेउन चाललाय याची मैत्रीणीला अजिबात कल्पना नव्हती. त्याला एक सरप्राईज द्यायचे आहे एवढेच त्याने तिला सांगितलं होतं. रस्ता ओलांडून ते टेम्सच्या अगदी बाजूलाच असलेल्या हळूवार फिरणा-या जायंट व्हीलपाशी आले. व्हीलवर जाण्याकरता बाजूलाच लोकांची मोठी रांग लागली होती. आपल्या जवळची दोन तिकिटं दाखवून त्यांनी एक्सप्रेस चेक इन केलं. "युवर क्युपिड'स पॉड इज धिस वे सर.. मॅडम.." असं म्हणून हसून स्टाफने दोघांना आत सोडलं. पुढच्या काही क्षणात एक काचेची केप्सूल आली. दोघं आत आल्यावर दरवाजे बंद झाले आणि केप्सूल संथ गतीने पुढे जाऊ लागली. आता आत ती दोघंच होती. टेबलावर शॅपेनची बाटली आणि दोन ग्लास होते आणि फुलांचा सुंदर गुच्छही.दोघांनाही काचेतून संध्याकाळचे सुंदर दिव्यांनी चमचमणारं लंडन दिसू लागले. दूरवर पसरलेली ती टेम्स नदी. तिच्या आजूबाजूला असणा-या सुंदर, सुबक इमारती. त्यावर दिव्यांची रोषणाई..हवेचा गारवा आणि हातात शॅपेन..मैत्रीण अगदी हरखून गेली होती. तरुणाने आपल्या खिशातून एक लाल रंगाचा रिंग बॉक्स काढला आणि उघडून तिच्या समोर धरला. तिचा आपल्या डोळ्यांवर विश्वास

लंडन आय

बसेना..स्वप्नात असल्याप्रमाणे तिने किंचित लाजत आपला हात पुढे केला आणि त्याने हळूवारपणे तिचा हात आपल्या हातात घेतला आणि अलगदपणे तिच्या बोटात रिंग घातली. हात हातात घेऊन दोघांनी एकदम म्हणाले.. so we are engaged...!. लंडन आय वरची ती रोमॅटिक संध्याकाळ आयुष्यभर दोघांनीही जपून ठेवावी अशीच होती.

असं हे 'लंडन आय' लंडन मधलं अगदी आताआता बांधलं गेलेलं मॉन्युमेंट. इंग्लिश माणसाचा स्वभाव मोठा मजेशीर आहे. एकाच वेळी त्याच्या मनात जुन्या आणि नव्या संस्कृतीविषयी सतत झगडा चालू असतो. आता हेच पाहा ना.. 2000 साली नव्या सहस्रकाच स्वागत(मिलेनियमच) करण्यासाठी म्हणून लंडनभर अनेक योजना आखल्या गेल्या होत्या. त्यातल्या महत्वाच्या म्हणजे मिलेनियम डोम, मिलेनियम ब्रिज आणि मिलेनियम व्हील. त्यापैकी मिलेनियम व्हील हे टेम्स नदीच्या काठावरच उभं करायचं ठरले. आकाराने मोठं आणि लंडनच्या अगदी मधोमध ते असणारं होतं तसंच अगदी थोड्या काळात ते जगभरातल्या लोकांना लंडन कडे आकर्षित करणारं होतं. ही जशी त्याची जमेची बाजू होती तशीच खास लंडनकराला ती खुपणारी गोष्टही. कारण ज्या जागी ते उभं होणारं होतं त्याच्या बरोबर समोर त्यांचं लाडकं पार्लमेंट उभं होतं आणि अर्थातच बिग बेन. आजूबाजूला लंडनच्या ऐतिहासिक ठेवा असणा-या इतरही अनेक वास्तू होत्या..अश्या ठिकाणी हा गोल फिरणारा पाळणा आणून बसवणे हे जुन्या लंडनकराला त्या थोर वास्तूंची टिंगल केल्यासारखे वाटत होते. पण सरतेशेवटी त्याच्यातल्या व्यापारी लंडनकराने आधुनिक विचार केला आणि मिलेनियम व्हील म्हणजेच - लंडन आय उभं राहिलं.

एकंदर 32 केप्सूलस असणारं हे अवाढव्य लंडन आय उभं करताना खुप अडचणी आल्या. प्रत्येक केप्सूलच वजन जवळपास 10 टन एवढं आहे. अश्या 32 कुप्या ज्या चक्रावर जाणार त्याचं वजन आणि त्याला लागणारे सपोर्ट एवढं सगळं धरून लंडन आयच वजन हे 2000 टनांच्या पुढे जातं. काही तांत्रिक कारणांनी ते वेळेत उभारलं जाऊ शकलं नाही.सुरुवातीला ते चक्र उभं करता येईना. या कामात ब्रिटिश एअरवेजने पुढाकार घेतला होता. एवढे मोठं चक्र उभं करायचा हा पहिलाच प्रयत्न आणि अनुभव कोणाला नाही. शेवटी ब-याच कसरती करून ते उभं केलं आणि लोकांसाठी खुलं केलं तोपर्यंत नव्या मिलेनियमला सुरुवात होऊन 2 महिने लोटले होते. आगोदर केवळ पाच वर्षांसाठीच ते तात्पुरते चालवल जाणार होतं.पुढे 2002 साली त्याला पर्मनंट स्टेटस दिलं गेलं.तेव्हापासून लंडन आय अतिशय लोकप्रिय आहे. प्रत्येक केप्सूल मधे साधारण 25माणसं असतात. सेकंदाला अवघ्या 26 सेंटीमीटर एवढ्या वेगाने ते फिरतं त्यामुळे कधीही कुठेही आपल्याला वेगाची जाणीवच होत नाही आणि आपल्याला सभोवार पसरलेलं सुंदर लंडन अतिशय शांतपणे वरून पाहता येतं..

लंडन आय

जाता जाता एक मजेची गोष्ट..केप्सूल्स जरी 32 असल्या तरी त्यांना नंबर मात्र 1 ते 33 दिलेले आहेत.. का? कारण 13 नंबरची केप्सूलच नाहीये..काय म्हणाल याला.. अंधश्रद्धा..?? पण इथेच जुन्या नव्याच अजब मिश्रण असलेल्या इंग्लिश माणसाच्या मजेदार स्वभावाचं दर्शन घडत. त्याला नवही हवं असतं आणि जुनं सोडवत नाही.

